

Suvestinė redakcija nuo 2010-08-08

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. [146-5336](#), i. k. 1052250ISAK000V-946

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

**Į S A K Y M A S
DĖL UŽKREČIAMŪJŲ LIGŲ ŽIDINIŲ PRIVALOMOJO APLINKOS
KENKSMINGUMO PAŠALINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO**

2005 m. gruodžio 5 d. Nr. V-946
Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [V-687](#), 2010-08-02, Žin., 2010, Nr. 94-4974 (2010-08-07), i. k. 1102250ISAK000V-687

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo (Žin., 1996, Nr. [104-2363](#); 2001, Nr. [112-4069](#)) 14 straipsnio 5 dalimi:

1. T v i r t i n u Užkrečiamųjų ligų židinių privalomojo aplinkos kenksmingumo pašalinimo tvarkos aprašą (pridedama).

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-687](#), 2010-08-02, Žin., 2010, Nr. 94-4974 (2010-08-07), i. k. 1102250ISAK000V-687

2. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. rugpjūčio 5 d. įsakymą Nr. 394 „Dėl Pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židinių privalomojo aplinkos kenksmingumo pašalinimo (dezinfekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos) tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [80-3465](#)).

3. P a v e d u viceministrui pagal administravimo sritį šio įsakymo vykdymo kontrolę

Punkto pakeitimai:

Nr. [V-687](#), 2010-08-02, Žin., 2010, Nr. 94-4974 (2010-08-07), i. k. 1102250ISAK000V-687

SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ŽILVINAS PADAIGA

UŽKREČIAMŪJŲ LIGŲ ŽIDINIŲ PRIVALOMOJO APLINKOS KENKSMINGUMO PAŠALINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Užkrečiamųjų ligų židinių privalomojo aplinkos kenksmingumo pašalinimo tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja nuolatinio valymo ir dezinfekcijos, baigiamosios dezinfekcijos, dezinsekcijos, deratizacijos atlikimą užkrečiamųjų ligų židiniuose.

2. Šiame Tvarkos apraše naudojamos sąvokos:

Baigiamoji dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija – užkrečiamųjų ligų sukėlėjų, atsparių aplinkos veiksniams, arba pernešėjų (nariuotakojų, graužikų) sunaikinimas aplinkoje, įvykus bioterorizmo atvejui bei izoliavus, hospitalizavus ligonius, asmenis, įtariamus sergant užkrečiamosiomis ligomis, kurių židiniuose pagal šios Tvarkos aprašo 1 priedą atliekama baigiamoji dezinfekcija;

Nuolatinis valymas ir dezinfekcija – kasdienis ligonių / asmenų, įtariamų sergant užkrečiamosiomis ligomis, kurių židiniuose pagal šio Tvarkos aprašo 1 priedą atliekamas nuolatinis valymas ir dezinfekcija, ar slaugančių / kitų asmenų atliekamas valymas ir dezinfekcija.

Kamerinė dezinfekcija / dezinsekcija – specialioje, tam skirtoje kameroje, atliekama daiktų iš užkrečiamųjų ligų židinių dezinfekcija / dezinsekcija.

Kitos šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatyme (Žin., 1996, Nr. [104-2363](#); 2001, Nr. [112-4069](#)) ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

3. Užkrečiamųjų ligų židiniuose esančio turto savininkui neduodant sutikimo atlikti privalomo aplinkos kenksmingumo pašalinimo (dezinfekcijos, dezinsekcijos, deratizacijos) darbus, vadovaujamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. rugsėjo 23 d. įsakymu Nr. 465 „Dėl policijos pareigūnų dalyvavimo, atliekant privalomojo aplinkos kenksmingumo pašalinimo (dezinfekcijos, dezinsekcijos, deratizacijos) darbus pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židiniuose, tvarkos patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [96-4226](#)).

II. NUOLATINIO VALYMO IR DEZINFEKCIJOS ATLIKIMAS

4. Nuolatinis valymas ir dezinfekcija gyvenamuosiuose būstuose:

4.1. asmens sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojai, nustatę / įtarę asmenį, sergantį užkrečiamąja liga, kurios židinyje pagal Tvarkos aprašo 1 priedą atliekamas nuolatinis valymas ir dezinfekcija bei vidurių šiltinės ir paratifų sukėlėjų nešiotoją, apmoko jį ir jį slaugančius asmenis asmens higienos, profilaktikos priemonių laikymosi, naudojimosi, nuolatinio valymo ir dezinfekcijos bei įteikia atmintinę, pateiktą Tvarkos aprašo 4 priede;

4.2. nuolatinį valymą ir dezinfekciją gyvenamosiose patalpose kiekvieną dieną atlieka sergantis / įtariamasis sergantis užkrečiamąja liga, kurios židinyje pagal Tvarkos aprašo 1 priedą atliekamas nuolatinis valymas ir dezinfekcija, asmuo ar jį slaugantys asmenys;

4.3. nuolatinė dezinfekcija atliekama šiluminėmis (karštu vandeniu, virinant, lyginant), mechaninėmis (vėdinant, skalbiant) ir buitinėmis valymo-dezinfekcijos priemonėmis (muilu, soda ir kt.).

5. Nuolatinis valymas ir dezinfekcija švietimo ir socialinių paslaugų institucijose:

5.1. nuolatinis valymas ir dezinfekcija atliekama nustačius ar įtarus užkrečiamosios

ligos atvejį prieš ligonį izoliuojant, o esant protrūkiui, specialistų, vykdančių užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą ir kontrolę, nurodytą laikotarpį (4 priedas);

5.2. valgymo indai ir įrankiai plaunami tik indams plauti skirtomis priemonėmis. Indų plovimo ir stalų valymo šluostės turi būti vienkartinės arba virinamos 15 min., džiovinamos;

5.3. valgykloje stalai, klijuotės, plastikinės staltiesės po kiekvieno maitinimo šluostomos švaria šluoste, sudrėkinta buitinės dezinfekuojančios priemonės tirpalu, skirtu paviršiams valyti / dezinfekuoti;

5.4. patalpos (izoliatorius, sveikatos kabinetas, klasės, koridoriai, miegamieji, žaidimo kambariai, bufetas, valgykla, prausyklos, tualetai ir kt.) ir įrenginiai valomi kiekvieną dieną drėgnu būdu naudojant buitines dezinfekuojančias valymo priemones, skirtas paviršiams valyti / dezinfekuoti;

5.5. sanitariniai įrenginiai (praustuvės, plautuvės, vonios, unitazai) plaunami su šepėčiu, o dažnai liečiami paviršiai (durų rankenos, vandens čiaupai, vandens nuleidimo rankenėlės, unitazų dangčiai) šluostomi 2 kartus per dieną (tarp pamainų ir dienos pabaigoje) naudojant buitines dezinfekuojančias priemones, skirtas šiems įrenginiams valyti / dezinfekuoti;

5.6. grindų valymo inventoriūs (šluostės, kibirai) plaunami buitinės dezinfekuojančios priemonės tirpalu ir po to karštu vandeniu, džiovinami;

5.7. patalpos kuo dažniau vėdinamos;

5.8. žaislai, kur ugdomi vaikai iki 3 m., valomi ir dezinfekuojami 2 kartus per dieną, kitur – dienos pabaigoje. Kieti smulkūs žaislai plaunami karšto vandens ir muilo arba 2 proc. geriamosios sodos tirpale, po to skalaujami tekančiu karštu vandeniu. Dideli žaislai, kurių negalima plauti, šluostomi švaria vienkartinė šluoste, sudrėkinta 2 proc. geriamosios sodos tirpale;

5.9. minkšti žaislai, kilimai ir kiti minkšti daiktai, esant ligos atvejui, nenaudojami arba valomi plaunamaisiais siurbliais arba šepėčiu, sudrėkintu buitinės dezinfekuojančios priemonės tirpalu;

5.10. naktipuodžiai ir kiti indai sekretams, ekskretams po kiekvieno naudojimo, išpylus sekretus ir ekskretus, plaunami karštu (ne mažiau kaip 60 °C) vandeniu. Šepėčiai mirkomi buitinės dezinfekuojančios priemonės tirpale, skalaujami vandeniu, džiovinami. Dezinfekuojantis tirpalas, išmirkius šepėčius, išpilamas;

5.11. pagalvės, čiužiniai, antklodės valomos šepėčiais, sudrėkintais buitinės dezinfekuojančios priemonės, skirtos paviršiams valyti, tirpale. Pagalvės ir antklodės, jei galima, skalbiamos ne mažesnės kaip 60 °C temperatūros vandenyje.

6. Nuolatinis valymas ir dezinfekcija asmens sveikatos priežiūros įstaigose:

6.1. asmens sveikatos priežiūros įstaigose nuolatinis valymas ir dezinfekcija atliekama, vadovaujantis Lietuvos higienos normos HN 47-1:2010 „Sveikatos priežiūros įstaigos. Infekcijų kontrolės reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. V-644 (Žin., 2010, Nr. [90-4781](#)), reikalavimais;

6.2. ligonio kraujas ir kiti kūno skysčiai, sekretai, ekskretai arba ligonio klinikinės tiriamosios medžiagos ėminiai, mėginiai laboratorijose dezinfekuojami pagal Lietuvos higienos normos HN 66:2008 „Medicininų atliekų tvarkymo saugos reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. V-117 (Žin., 2008, Nr. [22-822](#)), reikalavimus. Vienkartinės panaudotos slaugos priemonės dezinfekuojamos ir šalinamos kaip medicininės atliekos;

6.3. daugkartiniai ligonių baltiniai ir lovos skalbiniai tvarkomi pagal Lietuvos higienos normos HN 108:2001 „Sveikatos priežiūros įstaigų skalbinių skalbimo higienos reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2001 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. 413 (Žin., 2001, Nr. [67-2455](#)), reikalavimus.

III. BAIGIAMOSIOS DEZINFEKCIJOS, DEZINSEKCIJOS, DERATIZACIJOS ATLIKIMAS

7. Užkrečiamųjų ligų, kurių židiniuose atliekama baigiamoji dezinfekcija, baigiamoji dezinfekcija, kamerinė dezinfekcija (dezinfekcija), deratizacija sąrašas pateiktas šio Tvarkos aprašo 1 priede.

8. Baigiamajai dezinfekcijai, dezinfekcijai, deratizacijai reikalinga ši įranga ir priemonės: tirpalų purkštuvai arba aerozolio generatorius, indai tirpalams gaminti ir gabenti, maišai daiktams kamerinei dezinfekcijai ar dezinfekcijai sudėti, maišeliai švarioms, nešvarioms šluostėms, šepčiai minkštiems daiktams dezinfekuoti, cheminiai dezinfekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos preparatai, asmeninės apsauginės priemonės.

9. Cheminės dezinfekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos priemonės užkrečiamųjų ligų židiniuose parenkamos pagal dezinfekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos preparato veikliųjų medžiagų efektyvumą užkrečiamųjų ligų sukėlėjams arba pernešėjams (nariuotakojams, graužikams) ir naudojamos pagal gamintojų rekomendacijas, pateiktas instrukcijose (aprašymuose) vartotojams.

10. Darbuotojai, atliekantys baigiamąją dezinfekciją, turi naudotis asmeninėmis apsauginėmis priemonėmis, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2002 m. balandžio 23 d. įsakyme Nr. 186 „Dėl sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojų asmeninių apsauginių priemonių, dėvimų teikiant paslaugas sergantiems ypač pavojingomis užkrečiamosiomis ligomis, sąrašo ir naudojimosi jomis taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [45-1734](#)), bei laikytis dezinfekcijos, dezinfekcijos, deratizacijos preparatų saugos duomenų lapuose nurodytų saugos ir sveikatos taisyklių.

11. Baigiamoji dezinfekcija beždžionių raupų, choleros, maro, raupų, epideminės šiltinės, staigaus ūminio respiracinio sindromo, virusinių hemoraginių karštligių, utėlių platinamos grįžtamosios karštligės židiniuose turi būti atlikta per 3 val., o juodligės židiniuose ? per 24 val. po ligonio izoliavimo ar hospitalizavimo.

12. Objektų, kurie turi būti dezinfekuojami atliekant baigiamąją dezinfekciją, sąrašas pateiktas Tvarkos aprašo 2 priede.

13. Baigiamosios dezinfekcijos darbai (aplinkos paviršių dezinfekcija ir minkštų daiktų kamerinė dezinfekcija) registruojami sveikatos statistikos apskaitos formose Nr. 350/a „Baigiamosios dezinfekcijos užduotis“, Nr. 353/a „Kameroje dezinfekuotų daiktų registravimo žurnalas“, Nr. 354/a „Židiniuose atliekamos dezinfekcijos registravimo žurnalas“, patvirtintose Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. lapkričio 29 d. įsakymu Nr. 515 (Žin., 1999, Nr. [103-2972](#)).

14. Pagrindinės baigiamosios dezinfekcijos atlikimo taisyklės:

14.1. užkrečiamųjų ligų židiniuose dezinfekcija pradama nuo įėjimo į pastatą / gyvenamąjį būstą laiptinės ir purškiant / šluostant laiptus, duris, koridorių grindis iki patalpos, kurioje buvo ligonis;

14.2. valgymo indus, baltinius, žaislus, atsparius 100 °C karščiui, indų plovimo, stalų ir kitų paviršių valymo šluostes 15 min. virinti arba mirkyti dezinfekcijos tirpaluose. Skystus arba atskiestus vandeniu maisto likučius 15 min. virinti ir po to išpilti į buitinių nuotekų tinklus;

14.3. kraujo, sekretų, ekskretų indus (spjaudykles, basonus, šlapimo surinkimo ir kt.) mirkyti dezinfekcijos tirpale arba dezinfekuoti, apipurškiant indą ir į indą pripilant dezinfekcijos tirpalo;

14.4. patalpas, sanitarinį transportą, sanitarinius įrenginius (vonia, unitazus, plautuves ir kt.) ir kitus paviršius dezinfekuoti šluostant arba purškiant dezinfekcijos tirpalu.

15. Baigiamoji dezinfekcija ligonio gyvenamajame būste:

15.1. vienas darbuotojas atlieka dezinfekciją bute, kitas už židinio ribų (prie automobilio arba dezinfekcijos kameros) priima surinktus ir siunčiamus daiktus;

15.2. dezinfekcijos tirpalu purškiamas / šluostomas įėjimo į laiptinę takas, po to durys, koridorius, laiptinės grindys, turėklai, durų išorinis ir vidinis paviršiai, mažų plotų paviršiai šluostomi dezinfekcijos tirpalu sudrėkinta švaria vienkartinė šluoste;

15.3. renkami ir dezinfekuojami ligonio baltiniai, valgyimo, sekretų, ekskretų surinkimo indai ir kiti daiktai. Purškiami arba šluostomi ligonio kambario durų vidinis ir išorinis

paviršiai, grindys ir kiti aplinkos daiktų paviršiai;

15.4. pakartotinai purškiamos arba šluostomos ligonio kambario grindys, aplinkos daiktų paviršiai;

15.5. dezinfekuojamos ligonio gyvenamųjų patalpų bendro naudojimo patalpos (vonia, tualetas, virtuvė, koridoriai ir kt.), šluostant arba purškiant dezinfekcijos tirpalu;

15.6. darbuotojai po dezinfekcijos, išėję iš židinio, nusirengia rūbus, nusiima kitas asmenines apsaugines priemones ir jas dezinfekuoja;

15.7. specialus automobilis, kuriuo buvo gabenti ligonio daiktai, juos iškrovus, dezinfekuojamas tam skirtoje aikštelėje, laikantis šio eiliškumo: šluostomos automobilio rankenos, purškiamos / šluostomos durys, salono grindys, lubos, neštuvai, sienos ir pakartotinai – grindys. Metalinės automobilio dalys po dezinfekcijos šluostomos sausa šluoste.

16. Baigiamoji dezinfekcija asmens sveikatos priežiūros įstaigose:

16.1. baigiamoji dezinfekcija ambulatorinėse asmens sveikatos priežiūros įstaigose, išaiškinus sergantį ar įtariamą sergant užkrečiamąja liga, kurios židinyje pagal Tvarkos aprašo 1 priedą atliekama baigiamoji dezinfekcija, dezinfekcija atliekama tuoj pat po paciento izoliacijos ar hospitalizacijos. Dezinfekuojamos patalpos, kur galėjo būti pacientas, jo daiktai, sekretai, ekskretai, priėmusių ir apžiūrėjusių ligonių darbuotojų asmeninės apsauginės priemonės, patalpų ir aplinkos daiktų valymo inventorius;

16.2. baigiamoji dezinfekcija stacionariųjų asmens sveikatos priežiūros įstaigų paciento izoliavimo patalpose atliekama jam išvykus arba perkėlus į kitą įstaigą, skyrių, palatą;

16.3. transporto priemonė, kuria pervežami į asmens sveikatos priežiūros įstaigas ligoniai arba asmenys, įtariamai sergant užkrečiamąja liga, kurios židinyje pagal Tvarkos aprašo 1 priedą atliekama baigiamoji dezinfekcija, valymas, dezinfekcija, dezinfekcija atliekami pagal Sanitarinio transporto, kuriuo pervežami į asmens sveikatos priežiūros įstaigas ligoniai ir asmenys, įtariamai, kad serga užkrečiamosiomis ligomis, valymo, dezinfekcijos, dezinfekcijos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2006 m. lapkričio 6 d. įsakymu Nr. V-902 (Žin., 2006, Nr. [123-4655](#)), reikalavimus.

17. Baigiamoji dezinfekcija jūrų ir oro uostuose, geležinkelio, autobusų stotyse ir transporto priemonėse (orlaivyje, laive, traukinio vagonė, keleivinėje kelių transporto priemonėje):

17.1. jūrų ir oro uostuose, geležinkelio, autobusų stotyse dezinfekuojamos laukimo salių, viešojo maitinimo patalpos, motinos ir vaiko kambariai, tualetai, bagažinės ir kitos patalpos. Baigiamoji dezinfekcija atliekama geležinkelio keleivių ir tarnybiniuose vagonuose, keleivinės kelių transporto priemonės salone, laivo izoliatoriuje, gyvenamosiose, tarnybinėse, maitinimo, poilsio, medicininėse, sanitarinėse-higieninėse, buitinėse, sandėliavimo patalpose. Dezinfekuojamos grindys, sienos, aplinkos daiktai, lentynos, kėdės, sanitariniai techniniai įrenginiai, šiukšliadėžės ir kiti objektai;

17.2. orlaivių baigiamoji dezinfekcija:

17.2.1. baigiamoji dezinfekcija atliekama aikštelėje, esančioje atokiau nuo pastatų;

17.2.2. orlaivio salone turi būti ne žemesnė kaip +15°C temperatūra;

17.2.3. ant orlaivio trapo žemutinio laiptelio patiesiamas sumirkytas arba apipurkštas dezinfekcijos tirpalu kilimėlis;

17.2.4. orlaivio baigiamoji dezinfekcija atliekama tokia tvarka:

17.2.4.1. purškiamas / šluostomas orlaivio trapas, šluostomi trapo turėklai;

17.2.4.2. vienkartiniai kėdžių apdangalai ir kiti daiktai tvarkomi kaip atliekos. Salono minkšti daiktai (takeliai, kėdžių daugkartiniai apdangalai, užuolaidos), kuriuos galima mirkyti, sudedami į infekuotiems daiktams skirtus maišus, talpas ir atiduodami skalbti. Minkšti daiktai, kurių negalima mirkyti, apdorojami cheminio valymo būdu;

17.2.4.3. purškiamos / šluostomos salono grindys, šluostomos salono sienos, lubos;

17.2.4.4. kilimai ir kiti minkšti daiktai valomi dulkių siurbliu arba automatizuotomis purškimo priemonėmis, valymo priemonės dezinfekuojamos;

- 17.2.4.5. pilotų kabinoje sudrėkinta dezinfekcijos tirpalu šluoste šluostomi visi paviršiai;
- 17.2.4.6. daugkartinio naudojimo valgymo indai renkami į maisto gabenimo kontenerius ir dezinfekuojami. Panaudoti vienkartiniai indai, įrankiai tvarkomi kaip atliekos;
- 17.2.4.7. atliekos deginamos arba dezinfekuojamos;
- 17.2.4.8. bagažas dezinfekuojamas šluostant paviršius ir iškraunamas tik po dezinfekcijos. Bagažinė, iškrovus bagažą, dezinfekuojama kaip salonas;
- 17.2.4.9. tualetai (grindys, plautuvė ir kt.) dezinfekuojami kaip salonas;
- 17.2.4.10. visi dezinfekuoti paviršiai po dezinfekcijos ekspozicijos šluostomi sausomis šluostėmis. Panaudotos šluostės surenkamos ir dezinfekuojamos;
- 17.2.4.11. pakartotinai dezinfekuojamas lėktuvo trapas.
18. Baigiamoji dezinfekcija švietimo ir socialinių paslaugų institucijose:
- 18.1. jei klasės, grupės patalpos visiškai izoliuotos nuo kitų grupių, klasių, atliekama tik tos klasės, grupės, kurioje buvo ligonis, patalpų dezinfekcija;
- 18.2. socialinių paslaugų įstaigose baigiamoji dezinfekcija, jei ligonis buvo izoliuotas, atliekama izoliavimo patalpoje.
19. Kamerinė dezinfekcija / dezinsekcija:
- 19.1. užkrečiamosios ligos, kurių židiniuose atliekama kamerinė dezinfekcija / dezinsekcija, nurodytos šio Tvarkos aprašo 1 priede;
- 19.2. drabužiai, patalynė, žaislai ir kiti minkšti daiktai dezinfekavimo kameroje apdorojami šio Tvarkos aprašo 3 priede išvardytais būdais ir režimais;
- 19.3. daiktus apdorojant dezinfekcijos kameroje, laikytis kameros gamintojo rekomenduojamos daiktų sudėjimo tvarkos, formalino ir amoniako, kuris naudojamas formalinui neutralizuoti, apdorojant garo-oro formalino būdu, normų.
20. Šio Tvarkos aprašo 1 priede nurodytos užkrečiamosios ligos, kurių židiniuose atliekama deratizacija.

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-687](#), 2010-08-02, *Žin.*, 2010, Nr. 94-4974 (2010-08-07), i. k. 1102250ISAK000V-687

Užkrečiamųjų ligų židinių privalomojo aplinkos
kenksmingumo pašalinimo tvarkos aprašo
1 priedas

**UŽKREČIAMŪJŲ LIGŲ, KURIŲ ŽIDINIUOSE ATLIEKAMAS PRIVALOMAS APLINKOS KENKSMINGUMO PAŠALINIMAS,
SĄRAŠAS**

Eil. Nr.	Ligų pavadinimai	Ligų kodai pagal TLK-10	Nuolatinis valymas, dezinfekcija	Baigiamoji dezinfekcija	Baigiamoji dezinsekcija	Kamerinė dezinfekcija (dezinsekcija)	Deratizacija
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Beždžionių raupai	B04	+	+		+	
2.	Cholera	A00	+	+			
3.	Dermatofitijos (susna, mikrosporija, trichofitija, pėdos grybelis)	B35	+				
4.	Diarėja (viduriavimas) ir gastroenteritas, kurie gali būti infekcinės kilmės	A09	+				
5.	Difterija	A36	+	+		+	
6.	Ebola virusinė liga	A98.4	+	+		+	
7.	Ekstraintestininė jersiniozė	A28.2	+				
8.	Enterovirusinė infekcija, nepatikslinka	B34.1	+				
9.	Epideminė šiltinė	A75	+	+		(+)	
10.	Gripas, sukeltas A (H5N1) viruso potipio	*	+				
11.	Gripas, sukeltas naujojo gripo viruso potipio	*	+				
12.	Hemoraginė karštligė su inkstiniu sindromu	A98.5	+	+	+	+	+
13.	Juodligė	A22	+	+		+	
14.	Kitos bakterinės žarnyno infekcijos	A04	+				
15.	Kitos salmoneliozės	A02	+				
16.	Krymo-Kongo hemoraginė karštligė	A98.0	+				
17.	Ku karštligė (plaučių forma)	A78	+	+	+	+	
18.	Kvėpavimo organų tuberkuliozė	A15, A16	+				

Eil. Nr.	Ligų pavadinimai	Ligų kodai pagal TLK-10	Nuolatinis valymas, dezinfekcija	Baigiamoji dezinfekcija	Baigiamoji dezinfekcija	Kamerinė dezinfekcija (dezinfekcija)	Deratizacija
19.	Lassa karštligė	A96.2	+	+		+	
20.	Maras	A20	+	+	+	+	+
21.	Marburgo virusinė liga	A98.3	+	+			
22.	Niežai	B86	+				
23.	Ornitozė, psitakozė	A70	+				
24.	Raupai	*	+	+		+	
25.	Skarlatina	A38	+				
26.	Staigus ūminis respiracinis sindromas	*	+	+		+	
27.	Šigeliozės	A03	+				
28.	Ūminis hepatitas A	B15	+				
29.	Ūminis hepatitas E	B17.2	+				
30.	Ūminis poliomielitas	A80	+				
31.	Utėlių platinama grįžtamoji karštligė	A68.0	+	+		(+)	
32.	Vidurių šiltinė ir paratifai	A01	+				
33.	Virusinės ir kitos patikslintos žarnyno infekcijos	A08	+				

* TLK-10 nenustatytas kodas.

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-687](#), 2010-08-02, Žin., 2010, Nr. 94-4974 (2010-08-07), i. k. 1102250ISAK000V-687

Užkrečiamųjų ligų židinių privalomojo aplinkos
kenksmingumo pašalinimo tvarkos aprašo
2 priedas

OBJEKTŲ, KURIE DEZINFEKUOJAMI, ATLIEKANT BAIGIAMĄJĄ DEZINFEKCIJĄ, SĄRAŠAS

Ligų pavadinimai Objektų pavadinimai	Cholera	Ku karštligė, Ebola karštligė, Lassa karštligė, Marburgo karštligė, hemoraginė karštligė su inkstų sindromu ir sunkus ūminis respiracinis sindromas, maras, beždžionių raupai, raupai	Juodligė	Epideminė šiltinė ir utėlių platinama grįžtamoji karštligė
1	2	3	4	5
1. Kraujas, sekretai, ekskretai (vėmalai, fekalijos, šlapimas, skrepliai, pūliai)	+	+	+	
2. Kraujo, sekretų, ekskretų indai (basonai, šlapimo surinkimo ir kt.), jų valymo šepėčiai	+	+	+	
3. Valgymo indai	+	+		
4. Šluostės, kempinės indams plauti, stalams šluostyti	+	+		
5. Maisto atliekos	+	+		
6. Patalpos	+	+	+	+
7. Slaugos priemonės (šildytuvai, ledo pūslės, klijuotės ir kt.)	+	+	+	
8. Sanitarinis transportas	+	+	+	+
9. Baltiniai (ligonio baltiniai, lovos skalbiniai, nosinės ir kt.)	+	+	+	
10. Žaislai	+	+		
11. Patalynė (čiužiniai, pagalvės, antklodės)		+	+	+
12. Ligonio drabužiai ir kiti minkšti daiktai		+	+	+
13. Sanitarinė-techninė įranga (vonios, plautuvės, unitazai)	+	+		
14. Nuotėkos (vanduo, išplovus valgymo indus, po ligonio prausimo)	+		+	

Ligų pavadinimai Objektų pavadinimai	Cholera	Ku karštligė, Ebola karštligė, Lassa karštligė, Marburgo karštligė, hemoraginė karštligė su inkstų sindromu ir sunkus ūminis respiracinis sindromas, maras, beždžionių raupai, raupai	Juodligė	Epideminė šiltinė ir utėlių platinama grįžtamoji karštligė
1	2	3	4	5
15. Lauko išvietės, šiukšliadėžės ir kt.	+		+	
16. Valymo inventoriai (šluostės ir kt.)	+	+	+	
17. Šachtinis šulinys	+			

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-687](#), 2010-08-02, Žin., 2010, Nr. 94-4974 (2010-08-07), i. k. 1102250ISAK000V-687

Užkrečiamųjų ligų židinių privalomojo aplinkos
kenksmingumo pašalinimo tvarkos aprašo
3 priedas

MINKŠTŲ DAIKTŲ KAMERINĖS DEZINFEKCIJOS, DEZINSEKCIJOS BŪDAI, REŽIMAI

I. DEZINFEKCIJA, DEZINSEKCIJA VANDENS GARAIS					
Ligos pavadinimas			Ku karštligė, Ebola karštligė, Lassa karštligė, Marburgo karštligė, hemoraginė karštligė su inkstų sindromu ir sunkus ūminis respiracinis sindromas		Epideminė šiltinė ir utėlių platinama grįžtamoji karštligė
Objekto pavadinimas	Maras	Beždžionių raupai, raupai		Juodligė	
Drabužiai	100°C, 10 min.	100°C, 10 min.	100°C, 10 min.	100°C, 30 min.	100°C, 5 min.
Patalynė (čiuožiniai, antklodės, pagalvės)	100°C, 60 min. arba 104–111°C, slėgis 0,2–0,5 barai, 40 min.	100°C, 60 min. arba 104–111°C, slėgis 0,2–0,5 barai, 40 min.	100°C, 60 min. arba 104–111°C, slėgis 0,2–0,5 barai, 40 min.	arba 104–111°C, slėgis 0,2–0,5 barai, 60 min.	100°C, 30 min. arba 104–111°C, slėgis 0,2–0,5 barai, 10 min.
II. DEZINFEKCIJA, DEZINSEKCIJA VANDENS GARŲ-ORO MIŠINIU					
Medvilniniai, vilnoniai drabužiai	80–90°C, 10 min.		80–90°C, 45 min.	97–98°C, 40 min.	
Medvilniniai, vilnoniai drabužiai, patalynė		80–90°C, 45 min			80–85°C, 5 min.
Patalynė, daiktai iš natūralaus šilko, sintetinių audinių	80–90°C, 20 min.		80–90°C, 45 min.		
Drabužiai, patalynė, daiktai iš sintetinių audinių		80–90°C, 30 min.		97–98°C, 30 min.	
Drabužiai ir patalynė (kartu)	80–90°C, 20 min.				
Odiniai, kailiniai daiktai, avalynė					80–85°C, 5 min.
Knygos, dokumentai	70–75°C, 180 min.	70–75°C, 180 min.	70–75°C, 180 min.		
III. DEZINFEKCIJA, DEZINSEKCIJA VANDENS GARŲ-ORO-FORMALINO GARŲ MIŠINIU					

Sintetiniai, odiniai, kailiniai, guminiai daiktai ir avalynė	57–59°C, 45 min. arba 49–51°C, 90 min., arba 40–42°C, 180 min.	57–59°C, 60 min. arba 49–51°C, 240 min.	57–59°C, 45 min. arba 49–51°C, 90 min., arba 40–42°C, 180 min.	57–59°C, 165 min. arba 55–57°C, 90 min., arba 49–51°C, 240 min.	57–59°C, 165 min.
---	--	---	--	---	-------------------

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-687](#), 2010-08-02, Žin., 2010, Nr. 94-4974 (2010-08-07), i. k. 1102250ISAK000V-687

ATMINTINĖ GYVENTOJAMS

NUOLATINIS VALYMAS IR DEZINFEKCIJA SERGANČIŲJŲ UŽKREČIAMOSIOMIS LIGOMIS GYVENAMAJAME BŪSTE

Ligonio gyvenamojo būsto nuolatinio valymo ir dezinfekcijos tikslas – sunaikinti užkrečiamųjų ligų sukėlėjus, kuriuos sergantysis arba ligų sukėlėjų nešiotojas išskiria į aplinką.

Norint išvengti ligų sukėlėjų plitimo ligonio gyvenamajame būste, labai svarbu:

1. Kuo anksčiau susirgusįjį arba įtariamą sergant atskirti (izoliuoti) nuo sveikųjų šeimos narių, išskiriant jam atskirą kambarį arba vietą kambaryje, pvz., atskiriant jo dalį kilnojama pertvara arba paklodėmis. Nesant galimybės išskirti atskirą kambarį, dalį ar vietą, svarbu, kad ligonio lova būtų kuo toliau nuo kitų šeimos narių lovų.

2. Iš kambario išnešti nereikalingus daiktus arba juos pridengti skalbiamu dangalu. Apriboti ligonio sąlytį su vaikais, ligonio naudojamų daiktų skaičių.

3. Patalpą, kurioje yra ligonis, vėdinti kuo dažniau.

4. Asmenys, slaugantys ligonį, turi vengti tiesioginio sąlyčio su ligonio aplinkos daiktais.

5. Ligonis ir jį slaugantys asmenys turi laikytis asmens higienos.

6. Asmenys, slaugantys ligonį, valantys ligonio kambarį, tvarkantys ligonio daiktus, skalbinius, turi užsivilkti chalata (pvz., medicininį chalata) ar kitą lengvai skalbiamą rūbą. Asmenys, slaugantys sergančiuosius užkrečiamosiomis ligomis (beždžionių raupais, raupais, SŪRS, virusinėmis hemoraginėmis karštligėmis), galimai plintančiomis per orą (su dalelėmis), užsideda veido kaukę (pvz., vienkartinę medicininę kaukę). Asmenys, slaugantys ligonį, išėję iš ligonio kambario, nusivelka chalata ir jį pakabina tam skirtoje, atskiroje vietoje, nusiima medicininę kaukę, plauna rankas.

7. Ligonis turi naudoti atskirą rankšluostį, valgymo indus, vaistų indus ir kitus slaugos daiktus. Šiuos daiktus geriau laikyti ligonio kambaryje tam skirtoje vietoje (spintoje, stalčiuje). Ligoniiui skiriama atskira lovos patalynė, skalbiniai. Šie daiktai laikomi ir tvarkomi atskirai nuo kitų šeimos narių naudojamų daiktų. Jei ligonis vemia, viduriuoja ir bute nėra kanalizacijos, reikia išskirti atskirus indus šių sekretų ir ekskretų rinkimui ir nukenksminimui.

8. Nešvarūs ligonio baltiniai, lovos skalbiniai, slaugančiųjų asmenų rūbai (chalatas), naudoti ligonio slaugymui, surenkami (kuo mažiau juos purtant) į atskirą indą su dangčiu arba užrišamą maišą ir iki skalbimo laikomi ir skalbiami atskirai nuo kitų šeimos narių skalbinių.

9. Kilimai ir kiti minkšti daiktai (baldu užtiesalai, žaislai ir kt.), kurių negalima skalbti, ligos metu nenaudojami.

10. Ligonio kambarys ir bendro naudojimo patalpos valomos drėgnu būdu ne mažiau kaip 2 kartus per dieną. Ligonio patalpai valyti reikia naudoti atskirą valymo inventorių (šepetį, šluotą, kibirą ar kitą indą) ir laikyti jį atskirai nuo kito valymo inventoriaus.

Ligonis arba jį slaugantys šeimos nariai, kai sergantysis arba įtariamasis sergant užkrečiamąja liga gydomi namuose, kasdien iki pasveikimo arba paguldymo į ligoninę atlieka patalpų, aplinkos daiktų valymą ir dezinfekciją.

Aplinkai valyti ir dezinfekuoti naudojamos šiluminės (karštas vanduo) ir cheminės priemonės (buitinės valymo arba dezinfekuojančios valymo priemonės) ir būdai (virinimas, skalbimas, plovimas, šluostymas). Buitinės valymo arba dezinfekuojančios valymo priemonės gali būti naudojamos patalpoms, valgymo indams valyti / dezinfekuoti (pvz., šilti muilo, geriamosios arba kalcinuotos sodos (20 g 1 litrui vandens) tirpalai arba specialios buitinės patalpų, indų valymo arba dezinfekuojančios valymo priemonės). Ligonio valgymo indai, įrankiai plaunami karštu vandeniu ir nuriebalinančia priemone, pvz., soda arba buitiniu dezinfekuojančiu indų plovikliu ir džiovinami sudėti vertikalioje padėtyje.

Cheminės dezinfekcijos preparatai naudojami tik ligonio kraujo ir kitų kūno skysčių, sekretų, ekskretų dezinfekcijai, apdorojimui. Galima naudoti chloro preparatų (chlorkalkių, kalcio hipochloritų) miltelius, užpilant jais kraują, skystas išmatas (kietas praskiesti vandeniu), vėmalus, šlapimą ir kitus sekretus, ekskretus.

Tvarsliava, ligonio naudoti vienkartiniai arba menkaverčiai daiktai deginami ir šalinami kaip atliekos.

Ligonio minkštas lovos inventorių, kambario baldų apdangalai valomi drėgnais šepėčiais arba siurbliu.

Ligonio viršutiniai rūbai, kurie galėjo būti užteršti, lyginami juos drėkinant. Ligonio baltiniai, lovos skalbiniai, slaugančiųjų asmenų apsauginiai rūbai (chalatas) skalbiami ne žemesnėje kaip 71 °C temperatūroje arba virinami.

Ligonio slaugos daiktai, kieti žaislai plaunami karštame 1 % muilo-sodos tirpale, po to skalaujami karštu vandeniu.

Priedo pakeitimai:

Nr. [V-687](#), 2010-08-02, Žin., 2010, Nr. 94-4974 (2010-08-07), i. k. 1102250ISAK000V-687

5 priedas. *Neteko galios nuo 2010-08-08*

Priedo naikinimas:

Nr. [V-687](#), 2010-08-02, Žin. 2010, Nr. 94-4974 (2010-08-07), i. k. 1102250ISAK000V-687

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-687](#), 2010-08-02, Žin., 2010, Nr. 94-4974 (2010-08-07), i. k. 1102250ISAK000V-687

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. gruodžio 5 d. įsakymo Nr. V-946 "Dėl Pavojingų ir ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų židinių privalomojo aplinkos kenksmingumo pašalinimo (dezinfekcijos, deratizacijos) tvarkos aprašo patvirtinimo" pakeitimo